

MIRO MIHOVILOVIĆ
(Split, 22. II. 1915. - Zagreb, 14. II. 2010.)

VRHUNSKI ŠPORTAŠ I ZNANSTVENIK

Piše: MIRNA JAJČEVIĆ

Kako je u prijeratnom razdoblju vaterpolska momčad Plivačkog kluba Jug iz Dubrovnika bila najbolja, najčešće je kompletna nastupala kao državna reprezentacija, a na голу je bio - Miro Mihovilović.

Najstariji hrvatski olimpijac, vrhunski športaš, trener, vaterpolski sudac, svestrani športski djelatnik, znanstvenik i publicist Miro Mihovilović, umro je u Zagrebu 14. veljače 2010. godine, osam dana prije 95. rođendana.

Miro Mihovilović rodio se u Splitu gdje je završio osnovnu školu i klasičnu gimnaziju. Diplomirao je 1952. godine na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu (DIF), a 1965. obranio je doktorsku disertaciju iz područja psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na Springfield Collegeu u SAD je 1961. i 1962. specijalizirao znanstveno područje "Slobodno vrijeme i rekreacija".

Osnivač Zavoda za tjelesni odgoj

U razdoblju od 1939. do 1945. godine, radio je kao nastavnik tjelesnog odgoja na Klasičnoj gimnaziji u Splitu. Nakon preseljenja u Zagreb 1945. godine, pa do 1952., radio je u Ministarstvu zdravstva, a zatim u Ministarstvu obrazovanja Republike Hrvatske. Osnivač je Zavoda za fizički odgoj, čiji je direktor bio od 1952. do 1959. godine. Niz godina je izvanredni profesor na Visokoj školi za fizičku kulturu, danas Kineziološkom fakultetu u Zagrebu.

Nakon toga je znanstveni savjetnik, voditelj projekata i redovni profesor u Institutu za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu (1963. – 79.). Od 1980. radio je kao znanstveni savjetnik i redovni profesor te voditelj istraživanja na postdiplomskim studijima Arhitekton-

Najbolji vratar na OI 1936. u Berlinu

Mihovilović predaje na Zavodu za fizički odgoj (1956.)

skog i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Višoj medicinskoj školi u Zagrebu i Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku.

Izniman vaterpolski vratar

Miro Mihovilović vaterpolo je počeo igrati u momčadi Klasične gimnazije u Splitu 1931. Iste godine postao je član omladinske momčadi JPK Jadran. Za seniorski sastav tog kluba kao vratar zaigrao je od 1933. godine, a 1939, 1946, 1947. i 1948. osvojio je naslov državnog prvaka. Za jugoslavensku vaterpolsku reprezentaciju prvi put je nastupio na četvrtom EP u vaterpolu 1934. godine.

U prijeratnom razdoblju za vaterpolsku reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 22 utakmice, a za momčad Banovine Hrvatske nastupio je jedanput. Za reprezentaciju socijalističke Jugoslavije branio je tri puta. Kako je u prijeratnom razdoblju vaterpolska momčad Plivačkog kluba Jug iz Dubrovnika bila najbolja, najčešće je kompletna nastupala kao državna reprezentacija, a na голу je bio Miro Mihovilović.

Nova tehnika branjenja

U tehniku vaterpolskog vratara Mihovilović je unio niz novih elemenata koji se ni do danas nisu bitnije promijenili. Prvi je ustaliu novu tehniku branjenja u kojem se vratar nožnim škarama izbacuje iznad vode i predručenjem nastoji zadržati udarac. Prema procjeni novinara, Miro Mihovilović je bio proglašen najboljim vratarom na Olimpijskim igrama 1936. godine u Berlinu.

Na tim je Igrama, Međunarodna plivačka federacija (FINA), organizirala susret između vaterpolske selekcije Europe i momčadi sastavljene od igrača sa svih ostalih kontinenata. Za selekciju Starog kontinenta igrala su trojica mađarskih, dva njemačka i jedan belgijski igrač, a na vratima je bio - Miro Mihovilović.

Svestran i uspješan sportski djelatnik

Nakon aktivne igračke karijere, Miro Mihovilović je kao trener djelovao i pomogao da se vaterpolo razvija u amaterskim vaterpolskim klubovima u Korčuli, Makarskoj i Kaštelima. Bio je izbornik i trener vaterpolske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Londonu 1948., a iznimno je cijenjen i kao ugledni međunarodni vaterpolski sudac.

U JPK Jadran Miro Mihovilović je od 1937. do 1941. godine obnašao dužnost stručnog tajnika. Član je Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske, utemeljenog u travnju 1944. godine u Šibeniku, a u Fiskulturnom savezu Hrvatske bio je stručni tajnik (1945.-1947.). Član je Savezne komisije za fizičku kulturu Saveznog izvršnog vijeća, Jugoslavenskog saveza organizacija za fizičku kulturu i Jugoslavenskog olimpijskog komiteta.

Član brojnih međunarodnih organizacija

Miro Mihovilović je bio član direktorija Svjetske organizacije za slobodno vrijeme i rekreaciju (WLRA) u New Yorku i iste takve europske organizacije (ELRA) sa sjedištem u Zürichu. Djelovao je i u znanstvenom odboru direktorija Međunarodnog savjeta za zdravlje, tjelesni odgoj i rekreaciju (ICHPER), Međunarodnom sociološkom udruženju (ISA), te Međunarodnom udruženju za edukaciju roditelja (FIEP). Izabran je i za počasnog člana Američke akademije za tjelesni odgoj i kineziologiju (AAPEK).

Publicistička djelatnost

Od 1952. do 1974. Miro Mihovilović je bio urednik Sportske stručne biblioteke Saveza sportova Hrvatske. Napisao je otprilike 400 radova iz područja tjelesnog odgoja, športa, slobodnog vremena, rekreacije, turizma, kulture, prostornog planiranja i istraživanja otoka. Posebno treba istaći monografska izdanja: Osnovi vaterpola (1952.), Badminton (1958.), Spašavanje utopljenika (1964.), O fizičkom odgoju studenata Zagrebačkog Sveučilišta (1969.), Vrhunski sportaši (1974.) i Otok Hvar (1995.).

Nagrađivan je brojnim priznanjima od kojih su najznačajniji Trofej Saveza sportova Hrvatske (1955.) i Trofej Hrvatskog vaterpolskog saveza (1987.), a 2004. za svoj dugogodišnji plodni rad na brojnim područjima dobio je Državnu nagradu za sport Franjo Bučar.

LITERATURA:

1. Jajčević, Z. (1987). Sportska publicistika u Hrvatskoj. Zagreb: Gradska knjižnica.
2. Mihovilović, M. (2000). Izabrani radovi. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo.
3. Arhivski omot Miro Mihovilović, Hrvatski športski muzej.

Jugoslavenska vaterpolo reprezentacija, Budimpešta, kolovoz 1934. (Mihovilović - četvrti s desna)